

Financiële begroting 2020

Inhoud

Financiële begroting 2020	1
Inleiding op de financiële begroting	3
Belangrijkste afwijkingen ten opzichte van de lopende begroting	5
Meerjarig overzicht van baten en lasten per programma en mutaties van reserves .	10
Specificatie Overhead	12
Opgenomen stelposten met toelichting	12
Stand en verloop van de reserves	14
Financiële positie	15
Structureel begrotingsresultaat	17
Stand en verloop van de voorzieningen	18
Leningenportefeuille	18
Investeringsprogramma 2020-2023	19
Geprognoseerde balans	20
EMU-saldo	21
BBV indicatoren	22
Meerjarig overzicht baten en lasten per taakveld	23

Inleiding op de financiële begroting

De Programmabegroting 2020-2023 is opgesteld conform het nieuwe Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV). Om in 2020 weer in aanmerking te komen voor Provinciaal repressief toezicht (toezicht achteraf) gelden de volgende criteria:

- De begroting, inclusief nieuw beleid, dient structureel en reëel in evenwicht te zijn. Hieraan wordt voldaan als ieder jaar de structurele lasten worden gedekt door structurele baten en de ramingen realistisch zijn. Indien het begrotingsjaar 2020 niet structureel en reëel in evenwicht is, dient aannemelijk te zijn dat dit evenwicht in de begroting in de eerstvolgende jaren (uiterlijk in 2023) tot stand zal worden gebracht.
- De vastgestelde jaarrekening en de begroting moeten tijdig, respectievelijk vóór 15 juli en vóór 15 november, ingediend zijn bij de provincie Zuid-Holland.

Algemeen

In de begroting 2020 is het collegeactieprogramma geïntegreerd. Daarnaast zijn gemeentelijke bijdragen aangepast aan de actuele begrotingen van verbonden partijen. Bij de berekening van de uitkering vanuit het gemeentefonds is uitgegaan van de stand van de septembercirculaire 2019. Voor loon- en prijsstijgingen is gerekend met een inflatiepercentage van 1,5 en is laatste cao is in de cijfers verwerkt. Niet opgenomen in de begroting zijn de extra middelen van het Rijk voor jeugdzorg vanaf 2022. De combinatie met de taakstelling op het taakveld Jeugd zou mogelijk leiden tot een te rooskleurig beeld van baten en lasten. Een beeld dat niet past bij de behoedzaamheid waarmee onze gemeente begroot. Ook zijn de (risico)reserveringen op erfpacht, precario en verstrekte leningen niet meer opgenomen.

Voor 2020 is, gelet op de diverse uitgaven ten behoeve van het collegewerkprogramma, de post voor "Nieuw beleid" van € 100.000 als dekking ingezet. Vanaf 2021 is, in lijn met het collegeactieprogramma, een oplopend budget voor nieuw beleid beschikbaar. Hiermee is financiële ruimte aanwezig voor structureel nieuw beleid. Jaarlijks bij de Kaderbrief zal het college, indien van toepassing, voorstellen doen voor inzet van dit budget.

Begrotingsresultaat

De begroting laat een wisselend beeld zien. Voor 2020 wordt een positief resultaat verwacht van € 892.000 wat vervolgens omslaat in een tekort van € 692.000 in 2021 oplopend naar € 3.675.000 in 2023. Het financiële beeld is, in lijn met de eerder verschenen Kaderbrief 2020 – 2023, iets positiever. Het overschot 2020 is groter en meerjarige tekorten zijn lager.

Omschrijving	2020	2021	2022	2023
Stand primaire begroting 2019	305.000	292.000	372.000	407.000
Totaal ontwikkelingen	587.000	-984.000	-3.440.000	-4.082.000
Begroting 2020	892.000	-692.000	-3.068.000	-3.675.000

Het positievere saldo voor 2020 is vooral het gevolg van de bijstelling van de algemene uitkering (op basis van de septembercirculaire 2019) en opgenomen ombuigingen bij verbonden partijen. Bij de ombuigingen moet wel worden gerealiseerd dat deze financiële taakstellingen op onderdelen nog concreet ingevuld moeten worden en daarbij ook vanaf 2020 direct een financieel resultaat moeten opleveren. Bij de bepaling van het risicoprofiel en met het opvoeren van stelposten is hierop geanticipeerd.

Naar een sluitende meerjarenbegroting 2021 - 2023

Het begrotingsjaar 2020 is sluitend. Ombuigen van het meerjarig tekort vraagt moeilijke keuzes. Deze bezuinigingsopgave kan de gemeente niet met alleen aanpassing van lokaal beleid opvangen. Samen met andere gemeenten en verbonden partijen, moeten keuzes worden gemaakt.

We richten een proces in dat zal leiden tot een ombuigingscatalogus, waarin keuzes mogelijk zijn.

Deze catalogus bestaat uit een aantal onderdelen:

- a. Een strikt onderscheid tussen wettelijke taken en overige taken
Daar hoort ook inzicht bij in wat regelvrijheid is bij uitvoering van wettelijke taken
- b. Vooral richten op bestuurlijke prioriteiten via programma's en projecten
- c. Kritisch op verbonden partijen
- d. Spelen met kwaliteit (soms is een 9 vereist, soms is een 6 voldoende)

Het college neemt de verantwoordelijkheid om met voorstellen te komen in lijn met de gemaakte afspraken. De gemeenteraad wordt op twee momenten in het proces actief betrokken. Het eerste moment is beeldvorming kort na het eerste kwartaal 2020. Het tweede moment is de besluitvorming over de Ombuigingencatalogus bij de Kaderbrief 2021-2024.

Bij dit "korte termijn" ombuigingsproces zien we een minder dominante rol weggelegd voor inwoners van Papendrecht. We hebben de verschillende initiatieven in andere gemeenten verkend op dit vlak, maar de resultaten leiden vaak niet tot duidelijke keuzes. De gemeenteraad moet ook zelf een integrale afweging voor allocatie van middelen maken. Wij zien een duidelijker rol, voor onder andere inwoners, weggelegd in het lange termijn traject, dat parallel naast het ombuigingsproces kan worden gestart en meer ingaat op de veranderende rol van de overheid en de samenleving.

Het proces van ombuigingen zelf kent de volgende tijdlijn:

Onderwerp	Kwartaal 4 2019	Kwartaal 1 2020	Kwartaal 2 2020
Uitwerken ombuigingen			
Beeldvorming raad			
Besluitvorming raad in Kaderbrief			

Belangrijkste afwijkingen ten opzichte van de lopende begroting

In onderstaand overzicht zijn de wijzigingen ten opzichte van de Begroting 2019 opgenomen.

	2020	2021	2022	2023
0. Bestuur en ondersteuning	2.863.000	1.370.000	-1.176.000	-1.842.000
0.1 Bestuur	791.000	1.036.000	1.186.000	1.461.000
0.10 Mutaties reserves	1.536.000	1.655.000	776.000	793.000
0.2 Burgerzaken	40.000	58.000	55.000	49.000
0.4 Overhead	-394.000	-451.000	-527.000	-365.000
0.5 Treasury	633.000	90.000	-178.000	-117.000
0.61 OZB woningen	14.000	28.000	43.000	58.000
0.62 OZB niet-woningen	37.000	98.000	98.000	98.000
0.63 Parkeerbelasting	-20.000	-20.000	-20.000	-20.000
0.64 Belastingen overig	9.000	9.000	9.000	9.000
0.7 Algemene uitkering	-209.000	-35.000	-767.000	-876.000
0.8 Overige baten en Lasten	426.000	-1.098.000	-1.851.000	-2.932.000
1. Veiligheid	-105.000	-104.000	-131.000	-92.000
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	-46.000	-45.000	-72.000	-33.000
1.2 Openbare orde en veiligheid	-59.000	-59.000	-59.000	-59.000
2. Verkeer, vervoer en waterstaat	-297.000	-469.000	-468.000	-667.000
2.1 Verkeer en vervoer	-243.000	-408.000	-407.000	-606.000
2.2 Parkeren	-61.000	-61.000	-61.000	-61.000
2.5 Openbaar vervoer	7.000	0	0	0
3. Economie	-49.000	75.000	73.000	244.000
3.1 Economische ontwikkeling	26.000	80.000	78.000	76.000
3.2 Fysieke infrastructuur	-3.000	-3.000	-3.000	170.000
3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	-2.000	-2.000	-2.000	-2.000
3.4 Economische promotie	-70.000	0	0	0
4. Onderwijs	217.000	101.000	101.000	93.000
4.1 Openbaar basisonderwijs	-1.000	-1.000	-1.000	-1.000
4.2 Onderwijshuisvesting	129.000	-3.000	-3.000	-3.000
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	89.000	105.000	105.000	97.000
5. Sport, cultuur en recreatie	-233.000	-111.000	-110.000	14.000
5.1 Sportbeleid en activering	-68.000	-68.000	-68.000	-1.000
5.2 Sportaccomodaties	1.000	12.000	-31.000	-18.000
5.3 Cultuurpresentatie, -productie en -participatie	-172.000	-107.000	-58.000	-8.000
5.4 Musea	-2.000	-2.000	-2.000	-2.000
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	8.000	54.000	49.000	43.000
6. Sociaal domein	-1.639.000	-1.686.000	-1.295.000	-1.063.000
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	-127.000	-118.000	-146.000	-194.000
6.2 Wijkteams	-253.000	-213.000	-168.000	-83.000
6.3 Inkomensvoorzieningen	-2.000	36.000	227.000	455.000
6.4 Begeleide participatie	88.000	63.000	43.000	10.000
6.5 Arbeidsparticipatie	-289.000	-208.000	-208.000	-208.000
6.6 Maatwerkvoorzieningen (WMO)	438.000	438.000	438.000	438.000
6.71 Maatwerkdienstverlening 18+	-1.228.000	-1.228.000	-1.228.000	-1.228.000
6.72 Maatwerkdienstverlening 18-	-917.000	-697.000	-494.000	-494.000
6.81 Geëscaleerde zorg 18+	639.000	229.000	229.000	229.000
6.82 Geëscaleerde zorg 18-	12.000	12.000	12.000	12.000
7. Volksgezondheid en milieu	-521.000	-409.000	-410.000	-415.000
7.1 Volksgezondheid	-167.000	-143.000	-119.000	-99.000
7.2 Riolering	98.000	73.000	48.000	23.000
7.3 Afval	-100.000	-88.000	-88.000	-88.000
7.4 Milieubeheer	-281.000	-180.000	-180.000	-180.000
7.5 Begraafplaatsen en crematoria	-71.000	-71.000	-71.000	-71.000
8. VHROV	347.000	241.000	-30.000	-361.000
8.1 Ruimtelijke ordening	27.000	27.000	27.000	27.000
8.3 Grondexploitaties	37.000	46.000	53.000	-128.000
8.3 Wonen en bouwen	283.000	168.000	-110.000	-260.000
Saldo ontwikkelingen	587.000	-984.000	-3.440.000	-4.082.000

+ = Voordelig

Toelichting

Algemeen

De urenrekening naar taakvelden is in deze begroting geactualiseerd. Hierdoor verschuiven lasten over diverse taakvelden. Daarnaast zijn onderhoudsplannen en het investeringsschema geactualiseerd, wat wijzigingen in budgetten voor onderhoud en geraamde kapitaallasten tot gevolg heeft. Ook zijn stelposten voor loon- en prijsstijgingen gecentraliseerd en opgenomen bij taakveld 0.8 Overige baten lasten.

Bestuur (taakveld 0.1)

Op basis van de begroting van de Gemeenschappelijke regeling Drechtsteden (GRD) is de bijdrage bijgesteld. Hierbij is meerjarig rekening gehouden met de taakstellende bezuiniging van € 5 miljoen, waartoe is besloten in de Drechtstraad. De stelpost voor loon- en prijsontwikkeling is gecentraliseerd.

Mutatie reserves (taakveld 0.10)

Afschaffen risicoreservering

De risico-opslag bij verstrekte leningen en erfpacht wordt niet meer gereserveerd. Deze risico's zijn integraal gedekt door onze algemene reserves. Ook de één op één reservering van de precario opbrengst op kabels en leidingen is stopgezet.

Bestemmingsreserve duurzame inzetbaarheid

De kosten voor de inzet van trainees en de andere bestedingen op het gebied van duurzame inzetbaarheid worden verrekend met deze reserve (zie taakveld 0.4).

Egalisatiereserve rijksstromen taakmutaties

Dit betreft dekking van kosten van de GRD voor door het Rijk doorgevoerde taakmutaties.

Egalisatiereserve leges omgevingsvergunningen

Het is gemeentelijke beleid fluctuaties in opbrengsten van leges omgevingsvergunningen te egaliseren. Op basis van hoger geraamde leges (zie taakveld 8.3) is in tegenstelling tot de begroting 2019 geen onttrekking nodig maar zal een deel van de opbrengst in de egalisatiereserve worden gestort.

Burgerzaken (taakveld 0.2)

De voordelige bijstelling is het gevolg van hogere opbrengsten uit reisdocumenten en lagere kosten voor naturalisaties.

Overhead (taakveld 0.4)

De toename van kosten op dit taakveld is mede het gevolg van de vertaling van het Collegeactieprogramma 2019 – 2021. Zo wordt deels binnen bestaande budgetten de participatieve functie van onze gemeente versterkt en is budgettair ruimte gemaakt voor invulling van de accounthoudersrol. Ook zijn de kosten van de trainees bij dit taakveld opgenomen en zijn kosten gemaakt voor duurzame inzetbaarheid opnieuw uit gefaseerd (zie ook taakveld 0.10).

Overige wijzigingen betreft de actualisatie van onderhoudsplannen, gewijzigde kapitaallasten, stijgende lasten van energie en is de bijdrage van de SCD aangepast aan de begroting 2020 van de GRD.

Treasury (taakveld 0.5)

Onder treasury worden die posten verantwoord die te maken hebben met de kosten van het aantrekken en uitzetten van leningen ten behoeve van de financiering van gemeentelijke uitgaven. Ook dividendopbrengsten van deelnemingen vallen onder dit taakveld. De positieve bijstelling is het gevolg van verwacht hoger dividend van Eneco en Stedin en toegerekende rente aan grondexploitaties.

OZB woningen en niet-woningen (taakveld 0.61 en 0.62)

Jaarlijks wordt de OZB van de gemeente verhoogd met een inflatiepercentage en gecorrigeerd voor areaaluitbreiding.

Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds (taakveld 0.7)

De raming van de algemene uitkering is gebaseerd op de Septembercirculaire 2019. Conform de "Trap op, trap af" -systematiek volgt het gemeentefonds de accres relevante uitgaven van het rijk (ARU). Ten opzichte van de meicirculaire laat de septembercirculaire een positiever meerjarenbeeld zien. Hierdoor valt de eerder verwachte korting de eerste jaren lager uit.

Overige baten en lasten (taakveld 0.8)

In 2020 is het budget nieuw beleid ingezet voor beleidsintensivering uit het collegeactieprogramma. Vanaf 2021 is rekening gehouden met een hogere en oplopende post voor nieuw beleid, zodat nieuw beleid met een structureel karakter financieel geborgd is. Voorstellen tot invulling van structureel nieuw beleid zullen bij de begroting 2021 (Kaderbrief) worden opgevoerd. Daarnaast zijn bij dit taakveld jaarlijks oplopende stelposten voor loon- en prijsstijging opgenomen. De prijsontwikkeling 2020 is met deze stelposten verrekend.

Crisisbeheersing en brandweer (taakveld 1.1)

Voor Poldermolen 8 worden in 2020 hogere huurinkomsten verwacht en is rekening gehouden met vervanging van brandkranen. Ook is de urentoerekening aangepast met een verschuiving van inzet naar dit taakveld.

Openbare orde en veiligheid (taakveld 1.2)

De geactualiseerde urentoerekening heeft geresulteerd in een verschuiving van inzet naar dit taakveld.

Verkeer en vervoer (taakveld 2.1)

Het grootste deel van de hogere kosten wordt gevormd door uitvoering van het vastgestelde civiel technisch beheerplan. Hiertegenover staat dat het onderhoud van de Veerdam is afgestemd op de vervanging van de bomen Veerdam (gepland voor 2023). Ook is gerekend met prijsstijgingen van onderhoud en energie voor de openbare verlichting. Voor dekking van de kosten is de stelpost inflatie ingezet (zie taakveld 0.8). Overige wijzigingen betreffen kapitaallasten, verhoging van de bijdrage GRD (bijdrage waterbus), verschuiving van reclamebaten naar taakveld 3.1 Economische ontwikkeling en grotere urentoerekening.

Parkeren (taakveld 2.2)

Vanaf 2020 is rekening gehouden met kosten voor een fietsgarage in het centrum.

Economische ontwikkeling (taakveld 3.1)

Om samenwerking tussen winkeliers en vastgoedeigenaren in het centrum en gemeente beter te borgen, is als organisatiestructuur een coöperatie gekozen. De financiële inbreng betreft het jaarlijks lidmaatschap. Baten en lasten zijn opgenomen in de begroting. Daarnaast is in 2020 rekening gehouden met een bijdrage aan het regionale MKB fonds, verschuiving reclamebaten vanuit taakveld 2.1 Wegen, hogere kapitaallasten hoger en minder toegerekende uren.

Economische promotie (taakveld 3.4)

In 2020 is zoals aangegeven in het collegeactieprogramma rekening gehouden met een incidenteel budget voor de organisatie van een zomerevenement.

Onderwijshuisvesting (taakveld 4.2)

Het budget voor tijdelijke uitbreiding bij scholen voor voortgezet onderwijs is in 2020 niet nodig en valt vrij.

Onderwijsbeleid en leerlingenzaken (taakveld 4.3)

Het budget voor arbeidsmarktontwikkeling is vervallen. De lasten voor voorschoolse voorziening peuters zijn vanaf 2020 in lijn met de lagere decentralisatie-uitkering van het rijk verlaagd.

Sportbeleid (taakveld 5.1)

Verhoging van de kosten heeft betrekking op het inzetten van buurtsportcoaches (tot en met 2023).

Sportaccommodaties (taakveld 5.2)

Voor 2020 en verder is een meerjarig onderhoudsplan sportvelden opgesteld. De budgetten zijn hierop aangepast. Ook is rekening gehouden met btw-compensatie (SPUK).

Cultuur (taakveld 5.3)

De meerjarige stelpost loon- en prijsindexeringen voor onder meer subsidies is gecentraliseerd. Daarnaast heeft door een aanpassing de toerekening loonkosten het taakveld hoger belast.

Openbaar groen en (openlucht)recreatie (taakveld 5.7)

Vanaf 2020 verandert het maaibeeld structureel. De bijbehorende jaarlijkse kosten worden taakstellend inverdiend door anders te gaan werken. Om in 2020 in lijn met het collegeactieprogramma het groen een extra impuls te geven is incidenteel een budgettoename verwerkt. Daarnaast zijn budgetten gecorrigeerd voor prijsstijgingen, wordt rekening gehouden met hogere kapitaallasten en een lagere toerekening van loonkosten.

Samenkracht en burgerparticipatie (taakveld 6.1)

Tot dit taakveld behoren voorzieningen die gericht zijn op participatie waarvoor geen individuele beschikking van de gemeente nodig is. Bijvoorbeeld burgerinitiatieven, ondersteuning van vrijwilligers en mantelzorg. Ook sociaal en cultureel werk, buurtbemiddeling, buurt- en clubhuizen en kinderopvang vallen onder dit taakveld. Hogere lasten op dit taakveld zijn grotendeels toe te rekenen aan doorbelastingen van loonkosten, de verschuiving van subsidie buurtbemiddeling naar dit taakveld en mutaties op de exploitaties van diverse sociaal culturele accommodaties.

Wijkteams (taakveld 6.2)

De doorontwikkeling van de afspraken met Sterk Papendrecht wordt gecontinueerd. De extra subsidie wordt in drie jaar afgebouwd. Daarnaast gaat het onder meer om een hoger lokaal budget middelen aan de voorkant voor jeugd.

Inkomensregelingen (taakveld 6.3)

Onder dit taakveld vallen alle inkomens- en bijstandsvoorzieningen als IOAW, IOAZ en het gemeentelijk minimabeleid. Onder dit taakveld zijn de hogere bijdragen aan de SDD opgenomen voor inkomensondersteuning en minimabeleid. De hogere kosten worden deels gecompenseerd door hogere inkomsten vanuit het Rijk. Hiertegenover staat dat geraamde stelposten voor loon- en prijsontwikkeling zijn overgebracht naar taakveld overige baten en lasten.

Begeleide participatie (taakveld 6.4)

Tot dit taakveld behoren voorzieningen ter bevordering van maatschappelijke participatie. De kosten betreffen o.a. bijdragen Drechtwerk en de SDD. De bijdragen aan werkvoorzieningsschap Drechtwerk en de SDD voor begeleide participatie vallen structureel lager uit.

Arbeidsparticipatie (taakveld 6.5)

Door een hogere bijdrage participatiebudget en de gemeentelijke bijdrage in apparaatslasten van de SDD zijn de lasten op dit taakveld hoger. Ook hogere kosten voor sociaal medische indicaties en het verschuiven van de voor statushouders naar taakveld algemene uitkering dragen hier aan bij.

Maatwerkvoorzieningen (Wmo, taakveld 6.6)

Tot dit taakveld horen materiële voorzieningen om zelfstandig te kunnen functioneren (WMO). Deze worden op beschikking verstrekt. De werkzaamheden worden uitgevoerd door de SDD. Hieronder vallen bijvoorbeeld woningaanpassingen, verstrekken hulpmiddelen en parkeerkaarten gehandicapten. De toename van de lasten is voornamelijk het gevolg van hogere bijdragen aan de SDD. Met de vrijval van stelposten WMO resteert echter op dit taakveld een positief saldo.

Maatwerkdienstverlening 18+ (taakveld 6.71)

Onder deze post vallen de kosten van dienstverlening aan zelfstandig wonende, individuele cliënten met een beperking. Toekenning gebeurt op basis van een toekenningsbeschikking en betreft o.a. individuele begeleiding, huishoudelijke verzorging etc. Deze taken worden uitgevoerd door de SDD. De hogere kosten betreffen hogere bijdragen aan deze instantie.

Maatwerkdienstverlening 18- (taakveld 6.72)

Onder dit taakveld vallen de kosten verband houdende met Jeugd. Dit betreffen o.a. de kosten van begeleiding, PGB's, vervoer en persoonlijke begeleiding. Deze taken worden uitgevoerd door de SOJ. De hogere bijdrage aan de SOJ en de effecten van de voorgenomen besparingen zijn onder dit taakveld opgenomen.

Geëscaleerde zorg 18+ (taakveld 6.81)

Voor beschermd wonen is rekening gehouden met onderuitputting van rijksmiddelen. Als tegenhanger is voor lokale activiteiten binnen het sociaal domein een structureel gelijkblijvende reeks aan lasten geraamd.

Volksgezondheid (taakveld 7.1)

De toegenomen lasten betreffen hogere bijdragen aan de DG&J voor onder andere jeugdgezondheidszorg en het rijksvaccinatieprogramma.

Riolering (taakveld 7.2)

Jaarlijks worden de kosten van riolering opnieuw beoordeeld en afgestemd op het GRP. De hoogte van de rioolheffing wordt hierop aangepast.

Afval (taakveld 7.3)

Jaarlijks worden de kosten opnieuw beoordeeld en waar nodig aangepast. Door nieuwe berekeningen is een gewijzigd meerjarenbeeld ontstaan. De lasten voor afvalinzameling nemen toe. Daar staan lagere lasten tegenover voor toerekening loonkosten en het voormalige ABS. In de berekening van een kostendekkende afvalstoffenheffing zijn ook opgenomen kosten van overhead, btw en een deel van het product straatvegen. Door de minder toegerekende uren neemt de toegerekende overhead af. Per saldo is sprake van hogere lasten, waardoor, om kostendekkend te blijven, verhoging van de afvalstoffenheffing nodig is.

Milieubeheer (taakveld 7.4)

In 2020 stellen we de routekaart CO2 neutraal op en wordt de duurzaamheidsagenda vormgegeven. Ook zijn budgetten opgenomen voor de wijk aanpak energietransitie. Deze activiteiten zijn onderdeel van het collegeactieprogramma.

Begraafplaatsen en crematoria (taakveld 7.5)

Voor inhuur van personeel op de begraafplaats is extra budget nodig. Hier staat een lagere toerekening van loonkosten tegenover. Ook is rekening gehouden met lagere kapitaallasten.

Ruimtelijke ordening (taakveld 8.1)

De toerekening van loonkosten neemt voor dit taakveld af.

Grondexploitatie (taakveld 8.2)

De toerekening van loonkosten neemt voor dit taakveld af. Daar staan hogere kapitaallasten tegenover.

Wonen en Bouwen (taakveld 8.3)

Tot dit taakveld behoren gebiedsontwikkeling, woningvoorraad en huisvestingsvoorziening. Specifieker betreffen dit onderwerpen als (leges) omgevingsvergunning, bouwtoezicht, basisregistratie adressen en gebouwen (BAG), woningbouw en woningverbetering ect.

De toerekening van loonkosten op dit taakveld neemt toe evenals het budget van woonruimteverdeling. De inkomsten leges omgevingsvergunningen worden hoger ingeschat dan bij het opstellen van de begroting 2019. Als gevolg hiervan wordt een surplus gestort in de egaliseringsreserve omgevingsvergunningen (zie taakveld 0.10).

Meerjarig overzicht van baten en lasten per programma en mutaties van reserves

Het Rijk heeft voor de verdeling van het gemeentefonds en het volgen van deze verdeling standaard informatie van gemeenten nodig. Hiervoor zijn o.a. de programma's ingedeeld in taakvelden.

Bedragen x €1.000	Realisatie 2018			Begroting 2019			Begroting 2020		
	Lasten	Baten	Saldo Baten -/- Lasten	Lasten	Baten	Saldo Baten -/- Lasten	Lasten	Baten	Saldo Baten -/- Lasten
Programma									
Bestuur en ondersteuning	3.462	779	-2.683	3.860	253	-3.607	2.899	314	-2.585
Veiligheid	2.068	178	-1.890	2.484	134	-2.350	2.777	164	-2.613
Verkeer, vervoer en waterstaat	4.227	809	-3.418	4.248	798	-3.450	4.931	736	-4.195
Economie	5.301	5.226	-75	1.971	1.728	-243	2.867	2.574	-293
Onderwijs	2.351	267	-2.084	2.454	40	-2.414	2.727	600	-2.127
Sport, cultuur en recreatie	7.138	966	-6.172	7.289	885	-6.404	7.583	932	-6.651
Sociaal domein	29.908	9.239	-20.669	29.967	8.179	-21.788	32.141	8.661	-23.480
Volksgezondheid en milieu	6.979	6.757	-222	7.211	7.194	-17	8.487	7.889	-598
Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	13.445	11.396	-2.049	16.907	15.499	-1.408	20.034	18.708	-1.326
Subtotaal Programma's	74.879	35.617	-39.262	76.391	34.710	-41.681	84.446	40.578	-43.868
Algemene dekkingsmiddelen									
Lokale heffingen	254	6.603	6.349	235	6.901	6.666	215	7.012	6.797
Algemene uitkeringen	0	42.603	42.603	0	45.708	45.708	0	46.988	46.988
Overige baten en lasten	611	18	-593	321	18	-303	95	18	-77
Subtotaal Algemene dekkingsmiddelen	865	49.224	48.359	556	52.627	52.071	310	54.018	53.708
Treasury	32	729	697	-723	745	1.468	-640	994	1.634
Overhead	9.831	375	-9.456	10.856	267	-10.589	11.984	405	-11.579
Vennootschapsbelasting (Vpb)	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Onvoorzien	0	0	0	100	0	-100	100	0	-100
Totaal baten en lasten exclusief mutatie reserves	85.607	85.945	338	87.180	88.349	1.169	96.200	95.995	-205
Toevoeging of onttrekking reserves									
Bestuur en ondersteuning	4.935	2.021	-2.914	1.350	790	-560	0	1.027	1.027
Veiligheid	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Verkeer, vervoer en waterstaat	0	80	80	0	0	0	0	0	0
Economie	214	880	666	212	0	-212	0	0	0
Onderwijs	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Sport, cultuur en recreatie	3.058	2.045	-1.013	0	128	128	0	128	128
Sociaal domein	0	0	0	0	31	31	0	112	112
Volksgezondheid en milieu	188	0	-188	183	0	-183	0	0	0
Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	34	2.700	2.666	0	180	180	195	25	-170
Subtotaal mutaties reserves	8.429	7.726	-703	1.745	1.129	-616	195	1.292	1.097
Totale baten en lasten	94.036	93.671	-365	88.925	89.478	553	96.395	97.287	892
Resultaat		Tekort	365		Overschot	553		Overschot	892

Bedragen x €1.000	Begroting 2021			Begroting 2022			Begroting 2023			Begroting 2024		
	Lasten	Baten	Saldo Baten -/- Lasten	Lasten	Baten	Saldo Baten -/- Lasten	Lasten	Baten	Saldo Baten -/- Lasten	Lasten	Baten	Saldo Baten -/- Lasten
Programma												
Bestuur en ondersteuning	2.936	334	-2.602	2.999	339	-2.660	2.930	309	-2.621	2.933	309	-2.624
Veiligheid	2.911	134	-2.777	2.969	0	-2.969	3.099	0	-3.099	3.140	0	-3.140
Verkeer, vervoer en waterstaat	5.068	736	-4.332	5.220	736	-4.484	5.577	736	-4.841	5.376	736	-4.640
Economie	1.582	1.405	-177	1.577	1.390	-187	1.572	1.371	-201	1.567	1.352	-215
Onderwijs	2.960	675	-2.285	2.997	740	-2.257	2.271	40	-2.231	2.284	40	-2.244
Sport, cultuur en recreatie	7.499	932	-6.567	7.568	932	-6.636	7.525	932	-6.593	7.568	932	-6.636
Sociaal domein	31.806	8.251	-23.555	31.447	8.251	-23.196	31.442	8.251	-23.191	31.421	8.251	-23.170
Volksgezondheid en milieu	8.546	8.008	-538	8.697	8.101	-596	8.826	8.178	-648	8.841	8.136	-705
Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	8.626	7.230	-1.396	5.145	3.396	-1.749	3.442	1.714	-1.728	3.442	1.714	-1.728
Subtotaal Programma's	71.934	27.705	-44.229	68.619	23.885	-44.734	66.684	21.531	-45.153	66.572	21.470	-45.102
Algemene dekkingsmiddelen												
Lokale heffingen	215	7.178	6.963	215	6.284	6.069	215	6.390	6.175	215	6.480	6.265
Algemene uitkeringen	0	48.386	48.386	0	48.867	48.867	0	50.105	50.105	0	51.296	51.296
Overige baten en lasten	1.819	18	-1.801	2.772	18	-2.754	4.053	18	-4.035	5.235	18	-5.217
Subtotaal Algemene dekkingsmiddelen	2.034	55.582	53.548	2.987	55.169	52.182	4.268	56.513	52.245	5.450	57.794	52.344
Treasury	-547	479	1.026	-262	479	741	-363	479	842	-373	479	852
Overhead	12.020	405	-11.615	12.353	405	-11.948	12.480	405	-12.075	12.716	405	-12.311
Vennootschapsbelasting (Vpb)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Onvoorzien	100	0	-100	100	0	-100	100	0	-100	100	0	-100
Totaal baten en lasten exclusief mutatie reserves	85.541	84.171	-1.370	83.797	79.938	-3.859	83.169	78.928	-4.241	84.465	80.148	-4.317
Toevoeging of onttrekking reserves												
Bestuur en ondersteuning	0	535	535	0	425	425	0	140	140	0	140	140
Veiligheid	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Verkeer, vervoer en waterstaat	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Economie	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Onderwijs	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Sport, cultuur en recreatie	0	128	128	0	128	128	0	128	128	0	128	128
Sociaal domein	0	31	31	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Volksgezondheid en milieu	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	40	24	-16	0	238	238	0	298	298	0	298	298
Subtotaal mutaties reserves	40	718	678	0	791	791	0	566	566	0	566	566
Totale baten en lasten	85.581	84.889	-692	83.797	80.729	-3.068	83.169	79.494	-3.675	84.465	80.714	-3.751
Resultaat			692			3.068			3.675			3.751

Specificatie Overhead

Overhead	2020
(* € 1.000)	
Omschrijving	
Personeel	7.069
Informatievoorziening	171
Organisatie	103
Financiën	565
Automatisering	2.227
Communicatie	313
Huisvesting	808
Overigen	323
Totaal	11.579

Hierboven staat een specificatie van het taakveld overhead. Dit zijn alle kosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van het primaire proces.

Opgenomen stelposten met toelichting

Specificatie stelposten (x € 1.000)	2020	2021	2022	2023
Nieuw beleid college	0	250	275	300
Volumeontwikkeling sociaal domein	0	300	600	900
Taakstelling GRD en SOJ (omdenknotitie)	-738	-758	-1.361	-1.361
Loon- en prijsstijgingen	75	949	1.877	2.833
Onvoorzien	100	100	100	100
CAO en ABP	800	1.075	1.350	1.625
Maaibeleid (taakstelling)	-90	-90	-90	-90
Totaal lasten	147	1.826	2.751	4.307

Nieuw beleid college

We kiezen vanaf 2021 voor een jaarlijks oplopende post nieuw beleid, zodat nieuw beleid met een structureel karakter financieel geborgd is.

Volumeontwikkeling sociaal domein

In de begroting is rekening gehouden met een verwachte volumegroei van de SDD.

Taakstelling GRD en SOJ (w.o. Omdenknotitie)

Onder deze post is het gemeentelijk aandeel van € 418.000 in de regionale taakstelling van de GRD (€ 5 miljoen) opgenomen.

Daarnaast is het aandeel opgenomen in de oplopende taakstelling van de SOJ (Omdenknotitie), die oploopt van € 320.000 in 2020, € 340.000 in 2021 naar € 943.000 in de volgende jaarschijven. Tot en met 2021 houden is in het meerjarenperspectief rekening met de tijdelijke extra rijksinkomsten Jeugdhulp uit de meicirculaire 2019.

Loon- en prijsstijgingen

Deze stelpost betreft een centrale post voor loon- en prijsstijging.

Onvoorzien

Jaarlijks wordt € 100.000 geraamd voor de post Onvoorzien.

CAO en ABP

Dit betreft de structurele effecten van de nieuwe CAO en de verwachte hogere ABP premie.

Maaibeleid (taakstelling)

Het maaien in de vorm van klepelen wordt verlaten. Voor het alternatief hierop zijn extra gelden beschikbaar gesteld. Uitgangspunt is dat de nieuwe manier van maaien binnen bestaande budgetten wordt inderdiend.

Stand en verloop van de reserves

De gemeente kent een algemene reserve en bestemmingsreserves. De algemene reserve dient als dekkingsbron in het geval zicht bepaalde risico's voordoen. Bestemmingsreserves zijn afgezonderde vermogensbestanddelen met een specifieke bestemming voor bepaalde doeleinden.

In onderstaand overzicht is het verloop van de diverse gemeentelijke reserves opgenomen.

Stand en verloop van de reserves 2019 – 2023

(bedrag * € 1.000)	Saldo per 31-dec-19	vermeer- dering 2020	Vermin- dering 2020	Saldo per 31-12-20	Saldo per 31-12-21	Saldo per 31-12-22	Saldo per 31-12-23
A. Algemene reserve							
Algemene reserve	31.546	-	425	31.121	30.811	30.536	30.431
Risicoreserve grondexploitatie	2.100	-	-	2.100	2.100	2.100	2.100
Totaal Algemene reserve	33.646	-	425	33.221	32.911	32.636	32.531
B. Overige bestemmingsreserves							
Reserve stedelijke vernieuwing	69	-	25	44	21	21	21
Reserve frictie personeel	-	-	-	-	-	-	-
Reserve bedrijfsvoering	312	-	-	312	312	312	312
Egalisatiereserve leges omgevingsvergunning	1.029	-	-	1.223	1.263	1.024	726
Egalisatiereserve rijksstromen taakmutaties	786	-	112	674	642	642	642
Bestemmingsreserve duurzame inzetbaarheid	1.047	195	602	445	220	70	35
Bestemmingsreserve kapitaallasten	2.820	-	128	2.692	2.565	2.437	2.310
Totaal Bestemmingsreserves	6.063	195	867	5.390	5.023	4.506	4.046
C. Bestemmingsreserves voor egalisatie tarieven							
Egalisatiereserve bestemmingsplannen	17	-	-	17	17	17	17
Totaal Bestemmingsreserves voor egalisatie tarieven	17	-	-	17	17	17	17
TOTAAL RESERVES	39.727	195	1.292	38.628	37.951	37.159	36.594

Algemene reserve

De algemene reserve is een vrije reserve die noodzakelijk is om te kunnen beschikken over een financiële buffer.

Overige bestemmingsreserves

Bestemmingsreserves zijn door de raad voor een bepaald doel geormerkte gelden.

Financiële positie

Incidentele baten en lasten en structurele toevoegingen en onttrekkingen reserves

Incidentele baten (* € 1.000)	Omschrijving	2020	2021	2022	2023
Onttrekkingen uit reserves					
Algemene reserve	Implementatie omgevingswet	425	310	275	105
Reserve stedelijke vernieuwing	Beeldbepalende panden	25	24	0	0
Egalisatiereserve omgevingsvergunning	Tariefegalisatie	0	0	239	239
Egalisatiereserve rijksstromen taakmutaties	Klijnsmagelden/statushouders	112	31	0	0
Bestemmingsreserve duurzame inzetbaarheid	Duurzame inzetbaarheid (trainees)	602	225	150	0
Onderwijsbeleid en leerlingzaken	Onderwijsachterstandenbeleid	560			
Totaal incidentele baten		1.724	590	664	344

Incidentele lasten (* € 1.000)	Omschrijving	2020	2021	2022	2023
Toevoegingen aan reserves					
Egalisatiereserve omgevingsvergunning	Tariefegalisatie	195	40		
Overhead	Duurzame inzetbaarheid	602	225	150	0
Verkeer en vervoer	Bomen Veerdam				200
Economische ontwikkeling	Bijdrage MKB	55			
Economische promotie	Zomerevent	70			
Onderwijshuisvesting	Voortgezet onderwijs Lage Waard	133			
Onderwijsbeleid en leerlingzaken	Onderwijsachterstandenbeleid	560			
Wijkteams	Sterk Papendrecht	170	130	85	
Inkomensregelingen	Klijnsmagelden	31	31		
Arbeidsparticipatie	Statushouders	81			
Milieubeheer	Duurzaamheid (milieu)	100			
Wonen en bouwen	Implementatie omgevingswet	425	310	275	105
Totaal incidentele lasten		2.422	736	510	305
Saldo incidentele baten en lasten		-698	-146	154	39

Baten

Implementatie omgevingswet

Voor de uitvoering van het implementatie traject van de omgevingswet zijn budgetten beschikbaar gesteld. De budgetten worden gedekt door onttrekkingen uit de algemene reserve.

Reserve stedelijke vernieuwing, Beeldbepalende panden

Het budget voor de regeling beeldbepalende panden wordt gedekt door een onttrekking uit de reserve. Volgens huidig inzicht is de betreffende reserve in 2022 leeg.

Omgevingsvergunning

Ter voorkoming van jaarlijks grote schommelingen in de opbrengst leges omgevingsvergunning bouwen, wordt gebruik gemaakt van een egalisatie reserve. De hierbij benodigde stortingen en onttrekkingen zijn in bijgaand schema opgenomen.

Klijnsmagelden/Statushouders

Vanuit de zogenaamde decentralisatiegelden zijn van het Rijk gelden ontvangen ten behoeve van peuteropvang en kinderen in armoede. De gelden zijn gestort in de egalisatiereserve rijksstromen taakmutaties. In 2020 en 2021 worden de betreffende gelden ingezet voor de dekking van de exploitatiebudgetten.

Duurzame inzetbaarheid

Het kunnen inzetten van jonge medewerkers in de organisatie is naar onze mening belangrijk om de nieuwe werkwijze een extra impuls te geven. De gedachte is een aantal trainees binnen te halen die op inhoudelijke taken worden gezet en nieuwe inzichten en werkmethoden kunnen introduceren. Wij zien dit als een noodzakelijke aanvulling op het vergrijzende personeelsbestand. Deze extra inzet wordt bekostigd uit de reserve duurzame inzetbaarheid.

Onderwijsachterstandenbeleid

Vanaf 1 januari 2019 verdeelt de Rijksoverheid het geld anders over de gemeenten. Voor 2020 wordt rekening gehouden met een baat van € 560.000. Aan de lastenkant geldt eenzelfde bedrag.

Lasten

Omgevingsvergunning

Ter voorkoming van jaarlijks grote schommelingen in de opbrengst leges omgevingsvergunning bouwen, wordt gebruik gemaakt van een egalisatie reserve. De hierbij benodigde stortingen en onttrekkingen zijn in bijgaand schema opgenomen.

Duurzame inzetbaarheid

Het kunnen inzetten van jonge medewerkers in de organisatie is naar onze mening belangrijk om de nieuwe werkwijze een extra impuls te geven. De gedachte is een aantal trainees binnen te halen die op inhoudelijke taken worden gezet en nieuwe inzichten en werkmethoden kunnen introduceren. Wij zien dit als een noodzakelijke aanvulling op het vergrijzende personeelsbestand. Deze extra inzet wordt bekostigd uit de reserve duurzame inzetbaarheid.

Bomen Veerdam

De kastanjabomen aan de Veerdam worden vervangen. Dit is als investering opgenomen. De hier opgenomen kosten van € 200.000 betreffen herstelkosten aan het straatwerk.

Bijdrage MKB

De Drechttraad heeft in haar vergadering van juli 2019 een besluit genomen over een incidentele bijdrage van € 500.000 voor het vervolg MKB-katalysatorfonds. Voor Papendrecht een bijdrage van € 55.000.

Zomerevent

Betreft opname van een werkbudget in 2020 voor een zomerevent in afstemming met ondernemers en maatschappelijke partners.

Voortgezet onderwijs Lage Waard

Het budget voor tijdelijke uitbreiding bij scholen voor voortgezet onderwijs wordt in 2020 niet ingezet en valt vrij.

Onderwijsachterstandenbeleid

Vanaf 1 januari 2019 verdeelt de Rijksoverheid het geld anders over de gemeenten. Voor 2020 wordt rekening gehouden met een baat van € 560.000. Aan de lastenkant geldt eenzelfde bedrag.

Sterk Papendrecht

De doorontwikkeling van de afspraken met Sterk Papendrecht wordt gecontinueerd. Het extra budget wordt in drie jaren afgebouwd.

Klijnsmagelden

Voor kinderen in armoede is een budget opgenomen, waarvan dekking plaatsvindt vanuit de egalisatiereserve rijksstromen taakmutaties

Statushouders

In de bijdrage aan de SDD is een bijdrage opgenomen voor impuls statushouders. Dekking vindt plaats vanuit de egalisatiereserve rijksstromen taakmutaties.

Duurzaamheid (milieu)

In 2019 wordt de duurzaamheidsagenda opgesteld en investeren we verder het fietsgebruik. In 2020 wordt de routekaart CO2 neutrale organisatie opgesteld

(De routekaart helpt om op strategisch niveau de duurzaamheidsopgave uit te zetten aan de hand van scenario's over de haalbaarheid van een CO2-neutrale energievoorziening)

Implementatie omgevingswet

Voor de uitvoering van het implementatie traject van de omgevingswet zijn budgetten beschikbaar gesteld. De budgetten worden gedekt door onttrekkingen uit de algemene reserve.

Naast incidentele baten en lasten is ook inzicht gewenst in de structurele toevoegingen en onttrekkingen uit reserves. In onderstaand overzicht zijn deze gespecificeerd.

Voor een toelichting wordt verwezen de toelichting bij het hiervoor opgenomen overzicht Stand en verloop van de reserves 2020 – 2023.

Incidentele lasten (* € 1.000)	2020	2021	2022	2023
Totaal structurele toevoegingen aan reserve (lasten)	0	0	0	0
Bestemmingsreserve kapitaallasten	128	128	128	128
Totaal structurele onttrekking uit reserve (baten)	128	128	128	128
Saldo incidentele baten en lasten	128	128	128	128

Structureel begrotingsresultaat

Dit is het begrotingsresultaat gecorrigeerd met incidentele baten en lasten.

Structureel begrotingsresultaat (* € 1.000)	2020	2021	2022	2023
Saldo begroting 2020	892	-692	-3.068	-3.675
Incidentele lasten	2.422	736	510	305
Incidentele baten	1.724	590	664	344
Structureel begrotingssaldo 2020	1.590	-546	-3.222	-3.714

Stand en verloop van de voorzieningen

Voorzieningen worden gevormd voor toekomstige verplichtingen. Voorzieningen worden dan ook beschouwd als vreemd vermogen. Dit in tegenstelling tot reserves die als eigen vermogen worden gekwalificeerd. De voorzieningen van de gemeente zijn te verdelen in voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's, egalisatievoorzieningen en voorzieningen van derden verkregen gelden die specifiek besteed moeten worden.

Stand en verloop van de voorzieningen 2019 - 2023

(bedrag * € 1.000)	Saldo 31-12-19	vermeer- dering 2020	vermin- dering 2020	Saldo 31-12-20	Saldo 31-12-21	Saldo 31-12-22	Saldo 31-12-23
A. Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's							
Pensioenen wethouders	3.790	212	135	3.866	3.943	4.019	4.096
Personele verplichtingen	100	0	65	35	0	0	0
Liquidatie GR Logopedische Dienst KS	65	0	10	55	45	35	25
Verplichting woningen Markt Woonkracht10	50	0	0	50	50	50	50
Subtotaal	4.004	212	210	4.006	4.038	4.105	4.171
B. Egalisatievoorzieningen							
Onderhoud gemeentehuis	26	25	0	51	76	101	126
Onderhoud parkeergarage De Meent en De Overtoom	391	29	22	398	410	425	444
Pontons waterbus	125	35	0	160	195	230	265
Baggeren vijvers en watergangen	42	178	95	125	183	241	244
Baggeren havens	125	63	0	188	225	63	125
Subtotaal	709	330	117	922	1.089	1.060	1.204
C. Van derden verkregen middelen die specifiek besteed moeten worden							
Onderhoud ecozone polder Nieuwland	108	0	4	104	100	96	92
Calculatieverschillen riolering	5.631	0	472	5.159	4.679	4.184	3.676
Calculatieverschillen afval	53	0	0	53	106	189	291
Subtotaal	5.792	0	476	5.317	4.885	4.469	4.059
Totaal voorzieningen	10.506	541	803	10.244	10.012	9.633	9.434

Leningenportefeuille

Voor de financiering van de gemeentelijke uitgaven worden leningen afgesloten. Afhankelijk van de aard van de financiering vallen deze uiteen in kortlopende leningen (< 1 jaar) en langlopende leningen (> 1 jaar). In de Wet financiering decentrale overheden (Wet fido) is voorgeschreven welk gedeelte met kort geld mag, en welk gedeelte met lang geld moet worden gefinancierd. Hiervoor is de hoogte van de kasgeldlimiet bepalend. Deze limiet wordt berekend op basis van een percentage (8,5 %) van het begrotingstotaal. Gestreefd wordt naar een optimale combinatie van leningen die leidt tot de laagste rentekosten.

De totale leningenportefeuille per 1 januari 2020 bedraagt € 93,9 miljoen. In onderstaand overzicht wordt het geraamde verloop van de leningen over de jaren 2020-2023 weergegeven.

Leningenportefeuille (* € 1.000)	2020	2021	2022	2023
Saldo begin boekjaar	93.929	79.354	74.777	71.291
Nieuw aan te trekken leningen	0	0	0	0
Aflossing	14.575	4.577	3.486	3.467
Saldo einde boekjaar	79.354	74.777	71.291	67.824

Investeringsprogramma 2020-2023

Jaarlijks wordt een overzicht gemaakt van de geplande investeringen voor de komende jaren. In verband met de heroverwegingen worden investeringen niet alleen (opnieuw) intensief bekeken op nut en noodzaak, maar ook op het tijdstip van vervanging. Het merendeel van de investeringen betreft vervangingsinvesteringen. Als vervanging kan worden uitgesteld, wordt deze doorgeschoven. Het kan natuurlijk ook voorkomen dat een actief eerder vervangen moet worden dan gepland. Bij investeringen wordt bekeken of samenwerking met anderen mogelijk is. Na beoordeling op bovenstaande zaken is in onderstaande, gecomprimeerde tabel per categorie investering weergegeven welke investeringen voor de komende jaren staan gepland.

Investeringsprogramma (* € 1.000)	2020	2021	2022	2023
Civiele kunstwerken	718	127	285	370
Asfaltwerken	405	480	450	475
Openbaar gebied: roltrap Overtoom	25	-	-	-
Speelplaatsen	40	50	55	50
Totaal maatschappelijk nut investeringen	1.188	657	790	895
Poldermolen 8; vloerafwerking/vervanging liften	61	-	-	-
Veerdam; bestrating, beplanting e.d.	-	-	500	-
Vervanging houtwerk geluidscherm	-	125	-	-
Openbare verlichting, vervangingsplan	40	90	90	90
Parkeergarage De Meent, vloer	-	-	256	-
Parkeergarage De Meent, schrobmachine	55	-	-	-
Gymzaal Stellingmolen 182; vervangingsonderhoud	-	102	-	-
Sportvelden (gras)	72	-	76	37
Sportveld (wetra)	-	56	-	-
Kunstgrasveld	-	603	-	-
Lichtplan, Trekkenwand, meugel en geluidssysteem theater	160	-	220	-
Vervanging AV-systeem raadzaal	-	-	200	-
ICT middelen	265	-	-	265
Reconstructies riool	2.600	2.600	2.600	2.600
Totaal economische nut investeringen	3.253	3.576	3.942	2.992
Totaal investeringen	4.441	4.233	4.732	3.887

Afgesproken is dat bij de begroting een advies wordt afgegeven aangaande een passende betrokkenheid van de raad bij projecten. Mede op basis van dit advies kan de raad bepalen welke projecten voor haar "relevant" zijn. Deze projecten zullen vervolgens pas in uitvoering worden genomen nadat de raad in staat is gesteld vooraf kaders te stellen. Het huidige investeringsprogramma 2020 betreft reguliere werkzaamheden en geeft geen aanleiding tot kaderstelling vooraf.

Geprognosticeerde balans

	Realisatie	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting
	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Activa	31-12-2018	31-12-2019	31-12-2020	31-12-2021	31-12-2022	31-12-2023
(im) Materiële vaste activa	113.908	117.100	123.992	124.733	125.785	125.636
Financiële vaste activa: Kapitaalverstrekingen	5.195	5.460	5.460	5.460	5.460	5.460
Financiële vaste activa: Leningen	19.974	18.963	18.120	17.243	16.329	16.379
Financiële vaste activa: Uitzettingen > 1 jaar	0	0	0	0	0	0
Totaal Vaste Activa	139.077	141.523	147.572	147.437	147.574	147.475
Voorraden: Onderhanden werk & Overige grond- en hulpstoffen	10.584	7.973	-2.934	-4.649	-3.110	0
Voorraden: Gereed product en handelsgoederen & vooruitbetalingen	163	400	400	400	400	400
Uitzettingen <1 jaar	7.554	3.442	2.000	2.000	2.000	2.000
Liquide middelen	41	50	50	50	50	50
Overlopende activa	2.757	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000
Totaal Vlottende Activa	21.099	12.865	516	-1.199	340	3.450
Totaal Activa	160.176	154.388	148.088	146.238	147.914	150.925
Passiva	31-12-2018	31-12-2019	31-12-2020	31-12-2021	31-12-2022	31-12-2023
Eigen vermogen	39.891	39.727	38.628	37.951	37.759	36.594
Voorzieningen	12.186	10.506	10.244	10.012	9.633	9.434
Vaste schuld	95.952	93.929	79.354	74.778	71.292	67.825
Totaal Vaste Passiva	148.029	144.162	128.226	122.741	118.684	113.853
Vlottende schuld	6.889	4.503	10.362	13.374	15.730	19.572
Overlopende passiva	5.258	5.723	9.500	10.123	13.500	17.500
Totaal Vlottende Passiva	12.147	10.226	19.862	23.497	29.230	37.072
Totaal Passiva	160.176	154.388	148.088	146.238	147.914	150.925

EMU-saldo

Op grond van de Europese begrotingsregels mag het landelijk EMU-tekort (het gezamenlijk tekort van het Rijk, lokale overheden en sociale fondsen) van de landen die participeren in de Economische Monetaire Unie niet boven de 3% uitkomen. Een goede informatievoorziening voor het Rijk is essentieel voor het monitoren en beheersen van het EMU-saldo.

In navolgend overzicht wordt deze informatie voor wat betreft Papendrecht gepresenteerd.

Omschrijving	2019	2020	2021
	x € 1000,- Volgens realisatie tot en met sept. 2019, aangevuld met raming resterende periode	x € 1000,- Volgens begroting 2020	x € 1000,- Volgens meerjarenraming in begroting 2020
1. Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves (zie BBV, artikel 17c)	-679	892	-692
2. Mutatie (im)materiële vaste activa	3.192	6.892	742
3. Mutatie voorzieningen	-1.680	-262	-232
4. Mutatie voorraden (incl. bouwgronden in exploitatie)	-2.374	-10.907	-1.715
5. Verwachte boekwinst bij verkoop effecten en verwachte boekwinst bij verkoop (im)materiële vaste activa	0	0	0
Berekend EMU-saldo	-3.177	4.645	49

BBV indicatoren

Taakveld		Omschrijving	Eenheid	Bron	Indicator	Jaartal
Bestuur en ondersteuning	1	Formatie	Fte per 1.000 inwoners	Eigen gegevens	5,28	2020
	2	Bezetting	Fte per 1.000 inwoners	Eigen gegevens	4,77	2020
	3	Apparaatskosten	Kosten per inwoner	Eigen begroting	€ 572,38	2020
	4	Externe inhuur	Kosten als % van totale loonsom + totale kosten inhuur externen	Eigen begroting	8,68%	2020
	5	Overhead	% van totale lasten	Eigen begroting	12,03%	2020

Meerjarig overzicht baten en lasten per taakveld

Omschrijving (-/- =nadelig)	Realisatie					
	2018	2019	2020	2021	2022	2023
<i>Bestuur en ondersteuning</i>						
Lasten	22.257	16.945	15.735	15.888	15.107	15.739
Bestuur	2.428	2.937	2.016	2.001	2.056	2.011
Burgerzaken	1.034	923	883	935	943	919
Beheer overige gebouwen en gronden	0	0	0	0	0	0
Overhead	9.831	10.856	11.984	12.020	12.353	12.480
Treasury	32	-723	-640	-547	-262	-363
OZB woningen	62	51	52	52	52	52
OZB niet-woningen	174	160	163	163	163	163
Parkeerbelasting	5	15	0	0	0	0
Belastingen overig	13	9	0	0	0	0
Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds	0	0	0	0	0	0
Overige baten en lasten	611	421	195	1.919	2.872	4.153
Vennootschapsbelasting (VpB)	0	0	0	0	0	0
Mutaties reserves	8.431	1.745	195	40	0	0
Resultaat van de rekening/begroting van baten en lasten	-364	551	887	-695	-3.070	-3.676
Baten	58.834	55.021	57.023	57.517	57.183	58.272
Bestuur	174	0	0	0	0	0
Burgerzaken	605	253	314	334	339	309
Beheer overige gebouwen en gronden	0	0	0	0	0	0
Overhead	375	267	405	405	405	405
Treasury	729	745	994	479	479	479
OZB woningen	3.684	3.763	3.840	3.916	3.993	4.070
OZB niet-woningen	1.924	2.060	2.129	2.219	2.248	2.277
Parkeerbelasting	45	78	43	43	43	43
Belastingen overig	950	1.000	1.000	1.000	0	0
Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds	42.603	45.708	46.988	48.386	48.867	50.105
Overige baten en lasten	18	18	18	18	18	18
Vennootschapsbelasting (VpB)	0	0	0	0	0	0
Mutaties reserves	7.727	1.129	1.292	717	791	566
Saldo	36.577	38.076	41.288	41.629	42.076	42.533

Omschrijving (-/- =nadelig)	Realisatie					
	2018	2019	2020	2021	2022	2023
<i>Veiligheid</i>						
Lasten	2.068	2.484	2.777	2.911	2.969	3.099
Crisisbeheersing en brandweer	1.547	1.935	2.168	2.302	2.360	2.490
Openbare orde en veiligheid	521	549	609	609	609	609
Baten	178	134	164	134	0	0
Crisisbeheersing en brandweer	167	134	164	134	0	0
Openbare orde en veiligheid	11	0	0	0	0	0
Saldo	-1.890	-2.350	-2.613	-2.777	-2.969	-3.099

Omschrijving (-/ =nadelig)	Realisatie					
	2018	2019	2020	2021	2022	2023
<i>Verkeer, vervoer en waterstaat</i>						
Lasten	4.227	4.248	4.931	5.068	5.220	5.577
Verkeer en vervoer	3.076	3.097	3.740	3.857	3.989	4.339
Parkeren	861	883	930	950	970	982
Recreatieve havens	0	0	0	0	0	0
Economische havens en waterwegen	135	114	114	114	114	109
Openbaar vervoer	155	154	147	147	147	147
Baten	809	798	736	736	736	736
Verkeer en vervoer	68	76	14	14	14	14
Parkeren	607	579	579	579	579	579
Recreatieve havens	0	0	0	0	0	0
Economische havens en waterwegen	134	143	143	143	143	143
Openbaar vervoer	0	0	0	0	0	0
Saldo	-3.418	-3.450	-4.195	-4.332	-4.484	-4.841

Omschrijving (-/ =nadelig)	Realisatie					
	2018	2019	2020	2021	2022	2023
<i>Economie</i>						
Lasten	5.301	1.971	2.867	1.582	1.577	1.572
Economische ontwikkeling	1.262	1.152	1.528	1.468	1.463	1.458
Fysieke bedrijfsinfrastructuur	3.942	739	1.187	32	32	32
Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	11	9	11	11	11	11
Economische promotie	86	71	141	71	71	71
Baten	5.226	1.728	2.574	1.405	1.390	1.371
Economische ontwikkeling	1.168	938	1.339	1.326	1.311	1.292
Fysieke bedrijfsinfrastructuur	3.978	711	1.156	0	0	0
Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	46	43	43	43	43	43
Economische promotie	34	36	36	36	36	36
Saldo	-75	-243	-293	-177	-187	-201

Omschrijving (-/ =nadelig)	Realisatie					
	2018	2019	2020	2021	2022	2023
<i>Onderwijs</i>						
Lasten	2.351	2.454	2.727	2.960	2.997	2.271
Openbaar basisonderwijs	181	180	181	181	181	181
Onderwijshuisvesting	973	1.267	1.130	1.305	1.277	1.253
Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	1.197	1.007	1.416	1.474	1.539	837
Baten	267	40	600	675	740	40
Openbaar basisonderwijs	0	0	0	0	0	0
Onderwijshuisvesting	23	8	8	8	8	8
Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	244	32	592	667	732	32
Saldo	-2.084	-2.414	-2.127	-2.285	-2.257	-2.231

Omschrijving (-/ =nadelig)	Realisatie					
	2018	2019	2020	2021	2022	2023
<i>Sport, cultuur en recreatie</i>						
Lasten	7.138	7.289	7.583	7.499	7.568	7.525
Sportbeleid en activering	209	213	283	283	283	216
Sportaccommodaties	2.133	2.312	2.342	2.325	2.393	2.399
Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	1.172	1.207	1.365	1.351	1.357	1.374
Musea	28	21	24	24	24	24
Cultureel erfgoed	0	0	0	0	0	0
Media	590	578	595	595	596	596
Openbaar groen en (openlucht) recreatie	3.006	2.958	2.974	2.921	2.915	2.916
Baten	966	885	932	932	932	932
Sportbeleid en activering	19	0	0	0	0	0
Sportaccommodaties	707	675	718	718	718	718
Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	96	90	90	90	90	90
Musea	0	0	0	0	0	0
Cultureel erfgoed	0	0	0	0	0	0
Media	19	0	0	0	0	0
Openbaar groen en (openlucht) recreatie	125	120	124	124	124	124
Saldo	-6.172	-6.404	-6.651	-6.567	-6.636	-6.593

Omschrijving (-/ =nadelig)	Realisatie					
	2018	2019	2020	2021	2022	2023
<i>Sociaal domein</i>						
Lasten	29.908	29.967	32.141	31.806	31.447	31.442
Samenkracht en burgerparticipatie	2.330	2.630	2.561	2.577	2.561	2.616
Wijkteams	1.462	1.376	1.717	1.677	1.632	1.547
Inkomensregelingen	10.050	9.639	9.817	9.867	9.865	9.857
Begeleide participatie	2.525	2.350	2.205	2.192	2.181	2.214
Arbeidsparticipatie	1.349	1.439	1.711	1.686	1.710	1.710
Maatwerkvoorzieningen (WMO)	460	992	553	553	553	553
Maatwerkdienstverlening 18+	5.382	5.291	6.538	6.532	6.526	6.526
Maatwerkdienstverlening 18-	5.136	4.897	5.687	5.370	5.067	5.067
Geëscaleerde zorg 18+	267	226	237	237	237	237
Geëscaleerde zorg 18-	947	1.127	1.115	1.115	1.115	1.115
Baten	9.239	8.179	8.661	8.251	8.251	8.251
Samenkracht en burgerparticipatie	522	435	443	443	443	443
Wijkteams	0	0	0	0	0	0
Inkomensregelingen	7.798	7.193	7.378	7.378	7.378	7.378
Begeleide participatie	41	40	40	40	40	40
Arbeidsparticipatie	-9	40	0	0	0	0
Maatwerkvoorzieningen (WMO)	0	0	0	0	0	0
Maatwerkdienstverlening 18+	0	0	0	0	0	0
Maatwerkdienstverlening 18-	0	0	0	0	0	0
Geëscaleerde zorg 18+	887	471	800	390	390	390
Geëscaleerde zorg 18-	0	0	0	0	0	0
Saldo	-20.669	-21.788	-23.480	-23.555	-23.196	-23.191

Omschrijving (-/ =nadelig)	Realisatie					
	2018	2019	2020	2021	2022	2023
<i>Volksgezondheid en milieu</i>						
Lasten	6.979	7.211	8.487	8.546	8.697	8.826
Volksgezondheid	1.237	1.307	1.493	1.488	1.483	1.482
Riolering	1.413	1.634	1.864	1.979	2.103	2.222
Afval	3.247	3.205	3.707	3.760	3.789	3.809
Milieubeheer	781	791	1.079	985	991	998
Begraafplaatsen en crematoria	301	274	344	334	331	315
Baten	6.757	7.194	7.889	8.008	8.101	8.178
Volksgezondheid	337	330	319	308	297	285
Riolering	2.084	2.297	2.599	2.663	2.738	2.807
Afval	3.767	4.156	4.563	4.629	4.658	4.678
Milieubeheer	161	0	0	0	0	0
Begraafplaatsen en crematoria	408	411	408	408	408	408
Saldo	-222	-17	-598	-538	-596	-648

Omschrijving (-/ =nadelig)	Realisatie					
	2018	2019	2020	2021	2022	2023
<i>Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing</i>						
Lasten	13.445	16.907	20.034	8.626	5.145	3.442
Ruimtelijke ordening	2.565	365	338	338	338	338
Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)	7.880	13.639	16.581	5.312	1.861	329
Wonen en bouwen	3.000	2.903	3.115	2.976	2.946	2.775
Baten	11.396	15.499	18.708	7.230	3.396	1.714
Ruimtelijke ordening	83	50	50	50	50	50
Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)	7.854	13.437	16.346	5.023	1.532	0
Wonen en bouwen	3.459	2.012	2.312	2.157	1.814	1.664
Saldo	-2.049	-1.408	-1.326	-1.396	-1.749	-1.728